

LUẬN A TỶ ĐẠT MA ĐẠI TỶ BÀ SA

QUYỂN 128

LUẬN VỀ ĐẠI TẠO (Phần 2)

Ư do Đại chủng đã tạo ra, mấy loại có thấy, mấy loại không thấy?

Hỏi: Vì sao không hỏi mấy loại có sắc, mấy loại không có sắc?

Đáp: Đó là ý của người soạn luận muốn như vậy, tùy theo ý muốn ấy mà soạn luận, nhưng không trái với pháp tánh thì không cần phải vặn hỏi.

Có người nói: Bởi vì sở tạo không có Vô sắc, cho nên không cần phải hỏi là mấy loại có sắc, mấy loại không có sắc?

Hỏi: Cũng không có Vô vi, sau không cần phải hỏi là mấy loại hữu vi, mấy loại vô vi chăng? Cũng không cần phải hỏi, mà sau hỏi thì nên biết đó là có cách nói khác.

Có người nói: Muốn dùng các loại văn từ-các loại giải thích để hiển bày rõ ràng nghĩa lý khiến cho dễ hiểu. Lại nữa, muốn dùng hai môn loại-hai tầng bậc-hai phương thức-hai cách hiểu-hai ngọn đuốc-hai hình ảnh-hai ánh sáng hiển bày rõ ràng lẫn nhau. Như không có sở tạo nào là Vô sắc, cho nên không hỏi; như vậy không có sở tạo nào là Vô vi, cho nên cũng không cần phải hỏi. Như không có sở tạo nào là Vô vi mà có thể hỏi; như vậy tuy không có sở tạo nào là Vô sắc, mà cũng cần phải hỏi. Như vậy, hai môn loại phỏng theo nêu rõ lẫn nhau, khiến cho nhận biết hỏi-đáp trước sau thông suốt hợp lý.

Có Sư khác nói: Trong này phân biệt về các sắc sở tạo có mấy loại là có thấy..., đã nêu ra các sắc sở tạo làm chương mục, thì lẽ nào lại có thể hỏi là có mấy loại có sắc.. hay sao? Bởi vì nói các sắc tức là hiển bày có sắc, Thể của sắc đều có nghĩa biến đổi ngăn ngại, có nghĩa của sắc ấy cho nên gọi là có sắc, không phải là giống như có ác và có con...

Hỏi: Xứ do Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là có thấy?

Đáp: Một loại, đó là Sắc xứ.

Hỏi: Vì sao Sắc xứ gọi là có thấy?

Đáp: Nhân căn gọi là thấy, bởi vì có tác dụng của thấy; Sắc xứ đã thấy, có nhân tự động trông thấy, cho nên gọi là có thấy, như có chủ và khách... Hoặc là cái thấy, là tự động hiển bày rõ ràng tướng thô của sắc xứ, có thể hiển bày rõ ràng lẫn nhau về tướng trạng sai biệt ở nơi này-ở nơi kia, sắc thụ động hiển bày rõ ràng là có tự động hiển bày rõ ràng, cho nên gọi là có thấy, như có tên gọi... Hoặc là cái thấy, là các hình ảnh-cảnh tượng, chỉ có Sắc xứ là có thể có hình ảnh-cảnh tượng, cho nên gọi là có thấy, còn lại thì không như vậy.

Hỏi: Mấy loại là không thấy?

Đáp: Tám loại và phần ít của hai loại. Tám loại, đó là nhãn-nhĩ-tỷ-thiệt-thân-thanh-hương-vị-xúc xứ. Phần ít của hai loại, đó là Xúc xứ-Pháp xứ. Tuy các Xúc xứ đều thuộc về không thấy, mà không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng không thấy, thì ở đây đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Pháp xứ cũng như vậy.

Hỏi: Xứ do Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là có đối?

Đáp: Chín loại và phần ít của một loại. Chín loại, đó là năm xứ bên trong và bốn Xứ bên ngoài. Phần ít của một loại, đó là Xúc xứ. Tuy các Xúc xứ đều thuộc về có đối, mà không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng có đối, thì ở đây đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Mấy loại là không đối?

Đáp: Phần ít của một loại, đó là Pháp xứ. Tuy các Pháp xứ đều thuộc về không đối, mà không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng không đối, thì ở đây đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Nhưng có đối lại có ba loại:

1. Chương ngại có đối, đó là mười Sắc xứ.
2. Cảnh giới có đối, đó là năm Sắc căn và tâm-tâm sở.
3. Sở duyên có đối, đó là tâm-tâm sở.

Trong này nói đến chương ngại có đối chứ không phải là loại khác.

Hỏi: Xứ do Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là hữu lậu?

Đáp: Chín loại và phần ít của hai loại. Chín loại, như trước nói. Phần ít của hai loại, đó là Xúc xứ và Pháp xứ. Tuy các Xúc xứ đều thuộc về hữu lậu, mà không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở

tạo cũng là hữu lậu, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Không phải là các Pháp xứ đều thuộc về hữu lậu, cũng không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng là hữu lậu, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Mấy loại là vô lậu?

Đáp: Phần ít của một loại, đó là Pháp xứ. Không phải là các Pháp xứ đều thuộc về vô lậu, cũng không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng là vô lậu, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Xứ so Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là hữu vi?

Đáp: Chín loại và phần ít của hai loại. Chín loại, như trước nói. Phần ít của hai loại, đó là Xúc xứ và Pháp xứ. Tuy các Xúc xứ đều thuộc về hữu vi, mà không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng là hữu vi, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Không phải là các Pháp xứ đều thuộc về hữu vi, cũng không phải tất cả đều là sắc sở tạo. Nếu sắc sở tạo cũng là hữu vi, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: mấy loại là vô vi?

Đáp: Không có, bởi vì Xứ ấy đều là hữu vi.

Hỏi: Xứ do Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là quá khứ?

Đáp: Phần ít của mười một loại, đó là trừ ra Ý xứ. Tuy các Nhân xứ đều thuộc về sở tạo, mà không phải tất cả đều là ở quá khứ, bởi vì có loại ở đời vị lai-hiện tại. Nếu là sở tạo cũng là quá khứ, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Nhĩ-tỷ-thiệt-thân-sắc-thanh-hương-vị xứ cũng như vậy. Không phải là các Xúc xứ đều thuộc về sở tạo, cũng không phải tất cả đều là ở quá khứ. Nếu là sở tạo cũng là quá khứ, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Pháp xứ cũng như vậy. Như nói về quá khứ, vị lai-hiện tại nói cũng như vậy, bởi vì có số lượng như nhau.

Hỏi: Xứ do Đại chúng đã tạo ra, mấy loại là thiện?

Đáp: Phần ít của ba loại, đó là Sắc-thanh-pháp xứ. Tuy các Sắc xứ đều thuộc về sở tạo, mà không phải tất cả đều là tánh thiện. Nếu là sở tạo cũng là tánh thiện, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Thanh xứ cũng như vậy. Không phải là các Pháp xứ đều thuộc về sở tạo, cũng không phải tất cả đều là tánh thiện. Nếu là sở tạo cũng là tánh thiện, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là

nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Mấy loại là bất thiện?

Đáp: Phần ít của ba loại, như trước nói.

Hỏi: Mấy loại là vô ký? Đáp: bảy loại và phần ít của ba loại. Bảy loại, đó là năm Xứ bên trong và Hương-Vị xứ. Phần ít của ba loại, đó là Sắc-Thanh-Xúc xứ. Tuy các Sắc xứ đều thuộc về sở tạo, mà không phải tất cả đều là vô ký. Nếu là sở tạo cũng là vô ký, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Thanh xứ cũng như vậy. Tuy các Xúc xứ đều thuộc về vô ký, mà không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu là vô ký cũng là sở tạo, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Xứ do Đại chủng đã tạo ra, mấy loại hệ thuộc cõi Dục? Đáp: Hai loại và phần ít của chín loại. Hai loại, đó là Hương xứ và Vị xứ. Phần ít của chín loại, đó là năm xứ bên trong và Sắc-Thanh-Xúc-Pháp xứ. Tuy các Nhân xứ đều thuộc về sở tạo, mà không phải tất cả đều là hệ thuộc cõi Dục. Nếu là sở tạo cũng là hệ thuộc cõi Dục, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Nhĩ-tỷ-thiệt-thân-sắc-thanh xứ cũng như vậy. Không phải là các Xúc xứ đều thuộc về sở tạo, cũng không phải là tất cả đều hệ thuộc cõi Dục. Nếu là sở tạo cũng là hệ thuộc cõi Dục, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Pháp xứ cũng như vậy.

Hỏi: Mấy loại hệ thuộc cõi Sắc?

Đáp: Phần ít của chín loại, như trước nói.

Hỏi: Mấy loại hệ thuộc cõi Vô sắc?

Đáp: Không có, bởi vì cõi ấy không có sắc.

Hỏi: Xứ do Đại chủng đã tạo ra, mấy loại là Học?

Đáp: Phần ít của một loại, đó là Pháp xứ. Không phải là các Pháp xứ đều do Học thâm nhiếp, cũng không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu là sở tạo cũng là Học thâm nhiếp, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Mấy loại là Vô học?

Đáp: Phần ít của một loại, như trước nói.

Hỏi: Mấy loại là Phi học phi vô học?

Đáp: Chín loại và phần ít của hai loại. Chín loại, đó là năm Xứ bên trong và bốn xứ bên ngoài. Phần ít của hai loại, đó là Xúc xứ-Pháp xứ. Tuy các xúc xứ đều do Phi học phi vô học thâm nhiếp, mà không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu là Phi học phi vô học cũng là sở tạo, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần

ít. Không phải là các Pháp xứ đều do Phi học phi vô học thâm nhiếp, cũng không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu là Phi học phi vô học cũng là sở tạo, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Xứ do Đại chủng đã tạo ra, mấy loại là kiến mà đoạn?

Đáp: Không có, bởi vì chắc chắn không có các sắc do kiến mà đoạn.

Hỏi: Mấy loại do tu mà đoạn?

Đáp: Chín loại và phần ít của hai loại. Chín loại, như trước nói. Phần ít của hai loại, đó là Xúc xứ và Pháp xứ. Tuy các Xúc xứ đều do tu mà đoạn thâm nhiếp, nhưng không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu do tu mà đoạn cũng là ở tạo, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít. Không phải là các Pháp xứ đều do tu mà đoạn thâm nhiếp, cũng không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu do tu mà đoạn cũng là sở tạo, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Mấy loại là không đoạn?

Đáp: Phần ít của một loại, đó là Pháp xứ. Không phải là các Pháp xứ đều thuộc về không đoạn, cũng không phải tất cả đều là sở tạo. Nếu là sở tạo cũng không đoạn, thì nơi này đã hỏi chứ không phải là nơi khác đã hỏi, cho nên nói là phần ít.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc sở tạo chăng?

Đáp: Thành tựu các Đại chủng thì lúc ấy thành tựu sắc sở tạo. Có lúc thành tựu sắc sở tạo mà không phải là Đại chủng, đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc. Ai thành tựu Đại chủng và sắc sở tạo? Đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc. Ai thành tựu Đại chủng và sắc sở tạo? Đó là tất cả hữu tình cõi Dục-Sắc. Đây là nói tổng quát. Nếu nói riêng biệt, thì hoặc là có hữu tình thành tựu nhiều Đại chủng và nhiều tạo sắc, hoặc là có hữu tình thành tựu ít Đại chủng và ít tạo sắc.

Thành tựu nhiều Đại chủng và nhiều tạo sắc, như trong biển lớn có các hữu tình đã mang lấy thân hình, hoặc là một trăm-hai trăm-ba trăm-bốn trăm-năm-sáu-bảy trăm Du-thiện-na (Do tuần); như hạt-la-hô vua loài A-tổ-lạc đã mang lấy thân hình với mức lượng rộng lớn; như trời Sắc Cứu cánh đã mang lấy thân hình với mức lượng một vạn sáu ngàn Du-thiện-na.

Thành tựu ít Đại chủng và ít tạo sắc, giống như ruồi muỗi và các loài sâu bọ trong nước..., cho đến các loài côn trùng rất nhỏ không phải là nơi mà mắt loài người thấy được.

Hỏi: Vì sao Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc, chỉ thành tựu tạo sắc chứ không phải là Đại chủng?

Đáp: Bởi vì cõi ấy không có sắc. Vả lại, không thành tựu Đại chủng của cõi khác, bởi vì pháp hữu lậu vượt qua địa thì đã xả bỏ; tạo sắc thì không như vậy, bởi vì gồm chung vô lậu cho nên ở địa khác cũng thành tựu, không có Thánh giả nào không thành tựu giới vô lậu, vì vậy Thánh giả sinh đến cõi ấy chỉ thành tựu tạo sắc. Trong đó, Học thành tựu sắc tùy chuyển của Học, Vô học thành tựu sắc tùy chuyển của Vô học.

Hỏi: Nếu không thành tựu Đại chủng thì đó là sắc sở tạo chăng?

Đáp: Không thành tựu các sắc sở tạo, lúc ấy không thành tựu Đại chủng. Có lúc không thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc sở tạo, đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc. Ai không thành tựu sắc sở tạo và Đại chủng? Đó là tất cả dị sinh sinh đến cõi Vô sắc, bởi vì cõi ấy không có tất cả các sắc. Vả lại, không thành tựu sắc của cõi dưới, bởi vì các sắc hữu lậu sinh lên cõi trên đã mất, các sắc vô lậu thì lúc ấy chưa có được.

Hỏi: Thuận theo trong câu trước không thâm nhiếp những gì, mà lại thuận theo tiếp lập thuận với câu sau như vậy?

Đáp: Thuận theo trong câu trước chỉ thâm nhiếp tất cả hữu tình cõi Dục-Sắc, và thâm nhiếp tất cả Thánh giả cõi Vô sắc, chưa thâm nhiếp tất cả dị sinh cõi Vô sắc, vì muốn thâm nhiếp loại ấy cho nên lại thiết lập thuận với câu sau.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện chăng?

Đáp: Nên làm thành bốn câu phân biệt.

1. Có lúc thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc thiện, đó là ở trong vô trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng; nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện; giả sử có mà mất, bởi vì dị sinh ở trong vô trứng-trú trong thai tạng, đời trước vốn có Biểu-Vô biểu sắc, do mất Chúng đồng phần sở y cho nên tất cả đã xả bỏ, nay ở phần vị này chưa có thể khởi lên Biểu. Vả lại, không có lý nhập Định, cho nên không thành tựu tất cả sắc thiện.

Hỏi: Vì sao phần vị này chưa có thể khởi lên Biểu?

Đáp: Bởi vì thân sở y rất yếu ớt, phải là thân mạnh mẽ thì mới có thể khởi lên Biểu nghiệp. Vả lại, phần vị này tâm rất yếu kém, tâm mạnh hơn thì có thể phát ra Biểu nghiệp. Lại nữa, phần vị này tâm chuyển theo phần bên trong, tâm chuyển theo phần bên ngoài mới có

thể khởi lên Biểu nghiệp. Lại nữa, trong phần vị này thai và trứng ép sát chặt hẹp, hã y còn không thể nhúc nhích được, huống là có thể khởi lên Biểu? Nhưng có lúc thai chuyển động, lúc này do sức mạnh của gió chứ không phải là do tâm đã làm ra, Biểu nghiệp cần phải do sức mạnh của tâm mà khởi lên.

Hỏi: Vì sao phần vị này không có lý nhập Định?

Đáp: Bởi vì phần vị này thân tâm đều yếu kém. Vả lại, bởi vì không có duyên gia hạnh của nhập Định, cho nên dị sinh đạt được Nhẫn lúc mạng chung sẽ xả bỏ Nhẫn, như chương nghiệp uẩn trước đã mở rộng về quyết định chọn lựa. Bốn loại Sinh nói rộng ra cũng như chương nghiệp uẩn.

Nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện, nghĩa là ngủ nghỉ-say sưa-lo buồn và rời bỏ gia hạnh, không mong cầu khởi lên Biểu. Giả sử có mà mất, nghĩa là do ba duyên cho nên mất:

- Ý thích dừng lại.

- Rời bỏ gia hạnh.

- Giới hạn thế lực vượt qua. Phần này cũng nói rộng ra như chương Nghiệp uẩn.

2. Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là Đại chủng, đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc. Là Thánh giả cho nên thành tựu sắc thiện, sinh đến cõi Vô sắc cho nên không thành tựu Đại chủng. Các Thánh giả ấy gồm chung Học và Vô học, Học thì thành tựu sắc thiện của Học, Vô học thì thành tựu sắc thiện của Vô học.

3. Có lúc thành tựu Đại chủng mà cũng là sắc thiện đó là các Thánh giả trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, hoặc là trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện; hoặc là trước có không mất. Nếu sinh ở cõi Sắc thì Thánh giả trú trong thai tạng, chắc chắn thành tựu Vô biểu hữu lậu và vô lậu, bởi vì đạo lực mạnh mẽ.

Nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, nghĩa là tùy theo sự thích hợp mà trú vào ba loại luật nghi, trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, nghĩa là không ngủ nghỉ-không say sưa-không lo buồn-không rời bỏ gia đình, cầu mong khởi lên Biểu nghiệp. Hoặc là trước có không mất, nghĩa là bởi vì ba duyên, như trước nói. Nếu sinh ở cõi Sắc thì lúc ấy chắc chắn thành tựu luật nghi Tĩnh lực, cho nên có sắc thiện.

4. Có lúc không phải là thành tựu Đại chủng và sắc thiện, đó là

các dị sinh sinh đến cõi Vô sắc, sinh đến cõi Vô sắc cho nên không thành tựu Đại chủng, bởi vì sắc thiện hữu lậu vượt qua cõi thì đã xả bỏ, mà sắc thiện vô lậu lúc ấy chưa có được.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc bất thiện chăng?

Đáp: Thành tựu các sắc bất thiện thì lúc ấy chắc chắn thành tựu Đại chủng. Có lúc thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc bất thiện, đó là ở trong vô trũng mà trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, và phi luật nghi- phi bất luật nghi, thì không vô Biểu của thân-ngữ bất thiện; giả sử có mà mất, nếu sinh vào cõi Sắc. Nghĩa là nếu thành tựu sắc bất thiện thì chắc chắn ở cõi Dục, không có trường hợp nào ở cõi Dục mà không thành tựu Đại chủng, cho nên nhất định phải có thân. Vì vậy có thể làm thuận theo câu sau, trả lời giải thích câu văn còn lại dựa theo trên, nên biết.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Thành tựu các sắc hữu phú vô ký thì lúc ấy chắc chắn thành tựu Đại chủng. Có lúc thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục. Nếu sinh ở cõi Sắc thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký, nghĩa là nếu thành tựu sắc hữu phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, không có trường hợp nào ở cõi Sắc mà không thành tựu Đại chủng, bởi vì nhất định phải có thân. Vì vậy có thể làm thuận theo câu sau, trả lời là không có trường hợp nào sinh ở cõi Dục mà khởi lên Biểu hữu phú vô ký, bởi vì Biểu nghiệp của thiện-nhiễm dựa vào thân của địa mình.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc vô phú vô ký chăng?

Đáp: Đúng như vậy.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Bởi vì thành tựu Đại chủng thì chắc chắn thành tựu Thân căn. Nếu thành tựu Thân căn... thì chắc chắn thành tựu Đại chủng. Tất cả hữu tình sinh ở cõi Dục-Sắc đều thành tựu Đại chủng và sắc vô phú vô ký, sinh ở cõi Vô sắc thì cả hai loại đều không có.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện- bất thiện chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc thiện-bất thiện, đó là ở trong vô trũng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện; giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện chứ không phải là sắc bất thiện, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi thì không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất; nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất, nếu sinh vào cõi Sắc.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc bất thiện chứ không phải là sắc thiện, đó là sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-bất thiện, đó là sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào không luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện, hoặc là trước có không mất.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc thiện-bất thiện thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu sắc thiện-bất thiện thì chắc chắn là ở cõi Dục, bởi vì ở cõi Dục thì nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện-hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng mà không phải là sắc thiện-hữu phú vô ký, đó là ở trong vô trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu sinh ở cõi Sắc thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-hữu phú vô ký, đó là sinh ở cõi Sắc hiện tại có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc thiện-hữu phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu sắc thiện-hữu phú vô ký thì chắc chắn là ở cõi Sắc, bởi vì ở cõi Sắc thì nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc thiện, đó là ở trong vô trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-vô phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi. Nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện; hoặc là trước có không mất, nếu sinh vào cõi Sắc.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc thiện-vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu sắc thiện-vô phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Dục-Sắc, bởi vì ở cõi Dục-Sắc cho nên nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc bất thiện-hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện thì chắc chắn ở cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc bất thiện-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc bất thiện, đó là ở trong vô trứng và trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ bất thiện; hoặc là có mà mất, nếu sinh vào cõi Sắc.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc bất thiện-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi. Nếu trú vào luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc bất thiện-vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện-vô phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Dục, bởi vì ở cõi Dục cho nên nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục. Nếu sinh ở cõi Sắc, thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Sắc hiện tại có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu hai sắc vô ký này thì chắc chắn là ở cõi Sắc, bởi vì ở cõi Sắc cho nên nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện-bất thiện-hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Nghĩa là thành tựu sắc thiện-bất thiện thì chắc chắn là ở cõi Dục, thành tựu sắc thiện-hữu phú vô ký thì chắc chắn là ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện-bất thiện-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc vô phú vô ký, mà không phải là sắc thiện- bất thiện, đó là ở trong vô trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện-bất thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-vô phú vô ký mà không phải là sắc bất thiện, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất, nếu sinh vào cõi Sắc.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc bất thiện-vô phú vô ký mà không phải là sắc thiện, đó là sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện,

hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-bất thiện-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào không luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện, hoặc là trước có không mất.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc thiện-bất thiện-vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu ba sắc này thì chắc chắn là ở cõi Dục, bởi vì ở cõi Dục cho nên nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc thiện-hữu phú vô ký, đó là ở trong vỏ trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-vô phú vô ký mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục thì trú vào luật nghi. Nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu sinh ở cõi sắc, thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Có lúc thành tựu Đại chủng cũng là sắc thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Sắc, hiện tại có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì đó là Đại chủng chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu ba sắc này thì chắc chắn là ở cõi Sắc, bởi vì ở cõi Sắc cho nên nhất định thành tựu Đại chủng.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là sắc bất thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Không các tỳ kheo đem việc này bạch Phật, Phật nói: Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện-vô phú vô ký thì chắc chắn là ở cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì chắc chắn là ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu Đại chủng thì đó là Sắc thiện-bất thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký chẳng?

Đáp: Không có, nghĩa là thành tựu sắc thiện-bất thiện-vô phú vô ký thì chắc chắn là ở cõi Dục, thành tựu sắc thiện-hữu phú vô ký-vô phú, vô ký thì chắc chắn là ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc bất thiện chẳng?

Đáp: Nên làm thành bốn câu phân biệt.

1. Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là sắc bất thiện, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục vào luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất, nếu sinh vào cõi Sắc; hoặc là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc.

2. Có lúc thành tựu sắc bất thiện mà không phải là sắc thiện, đó là sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi, phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

3. Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc bất thiện, đó là sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào không luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện, hoặc là trước có không mất.

4. Có lúc không phải là thành tựu sắc thiện và sắc bất thiện, đó là ở trong vỏ trứng, hoặc là các dĩ sinh trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện, giả sử có mà mất. Hoặc là các dĩ sinh sinh đến cõi Vô sắc.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc hữu phú vô ký chẳng?

Đáp: Thành tựu các sắc hữu phú vô ký thì lúc ấy nhất định thành tựu sắc thiện. Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi. Nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu sinh vào cõi Sắc thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu

phú vô ký. Hoặc là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc vô phú vô ký chăng?

Đáp: nên làm thành bốn câu phân biệt.

1. Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là sắc vô phú vô ký, đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc.

2. Có lúc thành tựu sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc thiện, đó là ở trong vô trứng, hoặc là các dị sinh trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

3. Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc vô phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi. Nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện; hoặc là trước có không mất, nếu sinh vào cõi Sắc.

4. Có lúc không phải là thành tựu sắc thiện và sắc vô phú vô ký, đó là các dị sinh sinh đến cõi Vô sắc.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc bất thiện-hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện thì chắc chắn ở cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc bất thiện-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là sắc bất thiện-vô phú vô ký, đó là các Thánh giả sinh đến cõi Vô sắc.

Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc bất thiện, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng. Nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi thì không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất; không có Biểu của thân-ngữ bất thiện, giả sử có mà mất, nếu sinh ở cõi sắc.

Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc bất thiện-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào không luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện và bất thiện, hoặc là trước có không mất.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc bất thiện-vô phú, vô ký thì đó là sắc

thiện chăng?

Đáp: Hoặc là thành tựu, hoặc là không thành tựu. Thế nào là thành tựu? Tức là như trên đã nói. Thế nào là không thành tựu? Tức là như trên đã nói. Thế nào là không thành tựu? Đó là sinh ở cõi Dục trú vào không luật nghi, không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất; nếu trú vào phi luật nghi-phi bất luật nghi, hiện tại có Biểu của thân-ngữ bất thiện, hoặc là trước có không mất, không có Biểu của thân-ngữ thiện, giả sử có mà mất.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Có lúc thành tựu sắc thiện mà không phải là sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký đó là các Thánh giả sinh đến cõi vô sắc.

Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là các Thánh giả trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi. Nếu trú vào không luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì hiện tại có Biểu của thân-ngữ thiện, hoặc là trước có không mất. Nếu sinh ở cõi Sắc thì hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Có lúc thành tựu sắc thiện cũng là sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký, đó là sinh ở cõi Sắc hiện tại có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký.

Hỏi: Giả sử thành tựu sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì đó là sắc thiện chăng?

Đáp: Đúng như vậy. Nghĩa là thành tựu sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, bởi vì ở cõi Sắc cho nên nhất định thành tựu sắc thiện.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc thiện thì đó là sắc bất thiện-hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện-vô phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký thì chắc chắn ở cõi sắc vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc bất thiện thì đó là sắc hữu phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện thì chắc chắn ở cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc bất thiện thì đó là sắc hữu phú vô ký chăng?

Đáp: không có. Nghĩa là thành tựu sắc bất thiện thì chắc chắn ở

cõi Dục, thành tựu sắc hữu phú vô ký thì chắc chắn ở cõi Sắc, vì vậy không có một hữu tình mà cùng sinh ở hai cõi.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc bất thiện thì đó là sắc vô phú vô ký chăng?

Đáp: Thánh tựu các sắc bất thiện, thì lúc ấy nhất định thành tựu sắc vô phú vô ký.

Có lúc thành tựu sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc bất thiện, đó là ở trong vô trướng và trú trong thai tạng, nếu sinh ở cõi Dục trú vào luật nghi và phi luật nghi-phi bất luật nghi, thì không có Biểu của thân- ngữ bất thiện; giả sử có mà mất, nếu sinh vào cõi sắc.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc bất thiện thì đó là Sắc hữu phú vô ký-vô phú vô ký chăng?

Đáp: Không có. Như tên đã nói.

Hỏi: Nếu thành tựu sắc hữu phú vô ký thì đó là sắc vô phú vô ký chăng?

Đáp: thành tựu các sắc hữu phú vô ký thì lúc ấy nhất định thành tựu sắc vô phú vô ký.

Có lúc thành tựu sắc vô phú vô ký mà không phải là sắc hữu phú vô ký, đó là sinh ở cõi Dục, hoặc là sinh ở cõi Sắc, hiện tại không có Biểu của thân-ngữ hữu phú vô ký. Như đã nói ở trên.

Nghĩa tóm lược tổng quát, đó là bốn Đại chủng nếu sinh ở cõi Dục-Sắc thì chắc chắn thành tựu, sinh ở cõi Vô sắc thì chắc chắn không thành tựu. Sắc vô phú vô ký cũng như vậy. Sắc thiện, sinh ở cõi Sắc thì chắc chắn thành tựu, sinh ở cõi Dục-Vô sắc thì hoặc là thành tựu, hoặc là không thành tựu. Sắc bất thiện, sinh ở cõi Sắc-Vô sắc thì chắc chắn không thành tựu, sinh ở cõi Dục thì hoặc là thành tựu, hoặc là không thành tựu. Sắc hữu phú vô ký, sinh ở cõi Dục-Vô sắc thì chắc chắn không thành tựu, sinh ở cõi Sắc thì hoặc là thành tựu, hoặc là không thành tựu.

